

חק לישראל – פרשת ויגש יום ה'

תורה – בראשית פרק מה'

(ה) ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה שליחני אלהים לפניכם: (ה) ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה שליחני אלהים לפניכם: (ה) וכען לא תתנסו ולא יתקף בעיניכון ארי ובנתו יתי הקא ארי לקימא שליחני יי קדמיכון:

(ו) כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין חריש וקציר (ו) כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין חריש וקציר (ו) ארי דנו תרתיו שני פנא בגו ארעא ועוד חמש שני די לית זרועא וחצרא:

(ז) וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה: (ז) וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה: (ז) וישלחני יי קדמיכון לשואה לבון שארא בארעא ולקימא לבון לשיזבא רבא:

(ח) ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים: (ח) ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים: (ח) וכען לא אתו שלחתו יתי הקא אלהו מו קדם יי ושוני לאבא לפרעה ולרבון לכל אנש ביתה ושליט בכל ארעא דמצרים:

(ט) מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל מצרים רדה אלי אל תעמוד: (ט) מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל מצרים רדה אלי אל תעמוד: (ט) אוחו וסקו לות אבא ותימרו לה בדנו אמר בך יוסף שוני יי לרבון לכל מצרים חות לותי לא תתעכב:

רס"י

(ה) למחיה – להיות לכם למחיה: פאטרואן:
 (ו) כי זה שנתים הרעב – עזרו משני הרעב: (ט) ועלו אל אבי – ארץ ישראל גבוהה מכל הארצות:
 (ח) לאב – לחצר ולפטרון ומוסר בעשיתלעך.

נביא – יחזקאל פרק לח' ח'–יב'

(ח) מימים רבים תפקד באחרית השנים תבוא אל ארץ משובבת מחרב מקבצת מעמים רבים על הרי ישראל אשר היו לחרבה תמיד והיא מעמים הוצאה וישבו לבטח בלם: (ח) מיומין סגיאין תמוני משריתך בסוף שניא תהך על ארעא דתבו עלה מקטלי חרבא דאתכנשו מעממין סגיאין על טורי ארעא דישראל דהוו לחרבא תדירא ואינון מביני עממיא אתגליאו ויתיבו לרוחצן כולהון:

חק לישראל – פרשת ויגש יום ה'

(ט) וְעָלִיתָ בְּשֹׂאֵה תְּבוּאָה כְּעֵנֶן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה אִתָּה וְכָל אֲגַפְיֶךָ וְעַמִּים רַבִּים אוֹתָךְ: (ט) ותסק באתרגושתא תיתי כעננא דסליק וחפי ית ארעא תהי את וכל משריתך ועממין סגיאין די עמד:

(י) כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ דְבָרִים עַל לְבָבְךָ וְחֻשְׁבֹת מַחֲשַׁבֶת רָעָה: (י) כדנן אמר יי אלהים ויהי בעדנא ההיא יסקון הרהורין על לבך ותחשב מחשבן בישן:

(יא) וְאִמְרַתְּ אֶעֱלֶה עַל אֶרֶץ פְּרָזוֹת אָבוֹא הַשְּׁקֵטִים יִשְׁבִּי לְבֶטַח כָּלִם יִשְׁבִּים בְּאֵין חוּמָה וּבְרִיחַ וּדְלָתִים אֵין לָהֶם: (יא) ותימר אסק על ארעא דיתבא שליוא בקרוי פצחיא אהך על עמא דשקטין ושרן לרוחצן כולהון יתבין בלא שורא ועברין ודשין לית להון:

(יב) לְשָׁלַל שָׁלַל וְלָבֹז בּוֹ לְהִשִּׁיב יָדְךָ עַל חֲרָבוֹת נוֹשְׁבֹת וְאֵל עִם מְאֹסָף מְגוּרִים עֹשֶׂה מְקַנְהָ וְקַנְיֵן יִשְׁבִּי עַל טְבוֹר הָאָרֶץ: (יב) למיבז ביזא ולמעדי עדאה לכנשא משריתך על חרבתא דאתיתבא ועל עמא דאתכנשו מביני עממיא דאצלחו בנכסין וקנינין יתבין על תוקפא דארעא:

רס"י

מעמים הולאה – והיה לך לשום על לב שהיא מעמים הולאה והמוליאה מן העמים לך יעוצנה צידך:
(ט) כשואה – כחשך המכסה את הארץ, שואה כרואינ"ה בלע"ז:

(ח) מימים רבים תפקד – מימים רבים שחטאת לי תפקד עתה לפני לזכור עונותיך ולהשיב גמולך ואשירך בלחרית השנים לבא אל ארץ ישראל המשוכנת מחרב ששבו יושביה מן הגולה אשר גלו שם ע"י חרב האויב. אשר היו לחרבה תמיד – זה שנים רבות וסמוך לבואך עליה חזרו. והיא

כתובים – משלי פרק י' כו-ל'

(כו) כַּחמֵץ לְשָׁנִים וְכַעֲשָׂן לְעֵינַיִם כִּן הָעֵצַל לְשִׁלְחָיו: (כו) היך חומצא לשני וכתננא לעיני היכנא שליחא עטלא למשלחוי:

(כו) יִרְאֵת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וְשָׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצַרְנָה: (כו) דחלתיה דאלאה תוסף יומתא ושני דרשיעי נזערן:

(כח) תּוֹחֲלֹת צְדִיקִים שְׂמֵחָה וְתִקְוַת רְשָׁעִים תֵּאבֵד: (כח) סברהון דצדיקי חרותא וסברא דרשיעי נאבד:

(כט) מְעוֹז לְתָם דְּרָף יְהוָה וּמְחַתָּה לְפַעְלֵי אָוֶן: (כט) מעשנא לתמימי אורחיה דאלאה ושציא נהוי לאלין דעברין עותא:

(ל) צְדִיק לְעוֹלָם בַּל יִמוּט וְרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ אֶרֶץ: (ל) צדיק לעלם לא נזוע ורשיעי לא יקוערון בארעא:

חק לישראל – פרשת ויגש יום ה'

רש"י

(כח) תוחלת לדיקים שמחה – סופה מתקיימת ושמחי'. ותקות רשעים תאבד – כי ללא תבוא:
(כט) מעוז לחוס דרך ה' ומחטה היא לפועלי

און – שאינן הולכין בה והיא נפרעת מהם:
(ל) לדיק לעולם כל ימוט – כשהוא מט און מוטתו מוטת עול' כי יפול וקם:

משנה – זבחים פרק י"א

(א) דם חטאת שנתנו על הבגד, הרי זה טעון כבוס, אף על פי שאין הפתוב מדבר אלא בנאכלות, שנגאמר (ויקרא ו), במקום קדוש תאכל. אחד הנאכלת ואחד הפנימית טעונות כבוס, שנגאמר (שם) תורת החטאת, תורה אחת לכל החטאות:

רע"ב – (א) דם חטאת טעון כבוס – כדכתיב (ויקרא ז) ואשר יזה מדמה וגו' תכבס במקום קדוש: שנאמר במקום קדוש תאכל – בההוא ענינא כתיב: ואחד הפנימית – שדמן טעון הוזה בפנים שאינן נאכלות: שנאמר

תורת החטאת – כרישא לההוא ענינא כתיב: תורה אחת לכל החטאות – ודוקא חטאת בהמה. אבל דם חטאת העוף אינו טעון כבוס, לבההוא ענינא תשחט החטאת כתיב, פרט לחטאת העוף שאינה נשחטת:

(ב) חטאת פסולה אין דמה טעון כבוס, בין שהיה לה שעת הפשר, בין שלא היה לה שעת הפשר. איזו היא שהיה לה שעת הפשר, שפלה, ושנמא, ושיצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת הפשר, ששחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה, ושקבלו פסולין (וזרקו) את דמה:

רע"ב – (ב) אין דמה טעון כבוס – דכתיב אשר יזה מדמה, מדם כשרה ולא מדם פסולה: שעת הכושר – לזריקה: שלנה – שלן דמה: ושקבלו פסולין – גרסינן. ולא גרסינן

ושזרקו. דהא אפילו חטאת כשרה שניתן מדמה על גבי הבגד לאחר זריקת הדם אינו טעון כבוס, כדאמרינן אשר יזה פרט לזה שכבר הוזה:

(ג) נתנו מן הצואר על הבגד, אינו טעון כבוס. מן הקרן ומן היסוד, אינו טעון כבוס. נשפה על הרצפה ואספו, אינו טעון כבוס. (אינו טעון כבוס) אלא הדם שנתקבל בכלי וראוי להזיח. נתנו על העור עד שלא הפשט, אינו טעון כבוס. משהפשט, טעון כבוס, דברי רבי יהודה. רבי אליעזר אומר, אף משהפשט אינו טעון כבוס. (אינו טעון כבוס) אלא מקום הדם, ודבר שהוא ראוי לקבל טמאה, וראוי לכבוס:

רע"ב – (ג) נתנו מן הצואר – של בהמה: על הבגד אינו טעון כבוס – דכתיב אשר יזה, ללא אמרתי ללא בראוי להזיח: מן הקרן – של מזבח: ומן היסוד – מן השיריים הראויים ליסוף על היסוד ואע"פ שלא נשפכו עדיין, דמאחר שנתן מתן דמה אין שיריים טעונים

כבוס, דכתיב אשר יזה, פרט לזה שכבר הוזה מדמה: אלא הדם שנתקבל בכלי – מה טעם קאמר, מה טעם נשפך על הרצפה ואספו אין טעון כבוס, לפי שאין טעון כבוס אלא הדם שנתקבל בכלי: וראוי להזיח – למעוטי קבל פחות מכדי הזאה בכלי זה ופחות מכדי הזאה בכלי זה ואחר כך ערבנו, ללא קדשי ואין

חק לישראל – פרשת ויגש יום ה'

משהופשט – כל זמן שלא נתקן להיות כלי: אין טעון כבוד – דבעינן דבר המקבל טומאה שאין מחוסר אפילו מחשבה: אלא מקום הדם – ולא כל הבגד: וראוי לקבל טומאה – ואע"פ שמחוסר מחשבה. ובלבד שלא יהא מחוסר מלאכה. וסתמא כר' יהודה. וכן הלכה: וראוי לכבוד – למעוטי כלי עץ דאע"ג דמקבל טומאה הוא, אינו ראוי לכבוד, דבר גרידה הוא ולא בר כבוד:

(ד) אָחַד הַבָּגָד וְאָחַד הַשֶּׁקֶט וְאָחַד הָעוֹר, טְעוּנִין בְּבוֹס בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבִירַת בְּלֵי חָרָס, בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה וְשִׁטְיָה בְּבֵלֵי נְחֹשֶׁת, בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בְּחֻטְאֵת מִקְדָּשֵׁי קְדָשִׁים:

לכבוד, מה כבוד במקום קדוש, אף שצירת כלי חרס במקום קדוש: זה חומר – אכבוד קאי:

טעונים כבוד: עד שלא הופשט אין טעון כבוד – דכתיב על הבגד, מה בגד הראוי לקבל טומאה, דאין כך בגד קטן ששמו שאינו ראוי לקבל טומאה שם חשב עליו לכלי כמות שהוא, אף כל הראוי לקבל טומאה, ועד שלא הופשט אינו ראוי לקבל טומאה, אבל משהופשט הוא ראוי לקבל טומאה אם חשב עליו לעשות אותו מכסה למרכבה או לכסות בו את המטה ואינו כריך קיטוע: אף

רע"ב – (ז) במקום קדוש – בעזרה: וצירת כלי חרס במקום קדוש – דבחר דכתיב תכבס במקום קדוש, כתיב וכלי חרס אשר תבואל בו ישבר, אהקש שצירת כלי חרס

(ח) בָּגָד שִׁיָּצָא חוּץ לְקָלְעִים, נִכְנָס וּמִבְּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. גִּטְמָא חוּץ לְקָלְעִים, קוֹרְעוֹ, וְנִכְנָס וּמִבְּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. בְּלֵי חָרָס שִׁיָּצָא חוּץ לְקָלְעִים, נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. גִּטְמָא חוּץ לְקָלְעִים, נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:

רובו טהור: נוקצו – לטהרו מטומאתו. ודוקא נקב כשיעור שורש קטן דבזה טהר מטומאתו ועדיין כלי הוא ומקיים בו מלות שצירה במקדש. אבל אם ניקב נקב גדול, דיאל מתורת כלי, שוב אינו נכנס ושזברו, דרחמנא אמר וכלי חרס אשר תבואל בו ישבר, בשעת שצירה יהיה כלי, והאי בשעת שצירה לא הוא כלי:

רע"ב – (ה) בגד – שנתז עליו דם חטאת ויאל חוץ לקלעים: נטמא חוץ לקלעים – לאחר שיאל. ואי אפשר להכניס טומאה לעזרה: קורעו – ברובו. וטהור מטומאה: ונכנס ומכבסו במקום קדוש – ואע"ג דבגד שנטמא וקורעו ברובו עדיין הוא בטומאתו מדרבנן עד שלא ישרר בחבורו כדי רוחב סודר, הכא שרי להכניסו לעזרה כדי לקיים בו מלות כבוד, כיון דמלאורייתא כשנקרע

(ו) בְּלֵי נְחֹשֶׁת שִׁיָּצָא חוּץ לְקָלְעִים, נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. גִּטְמָא חוּץ לְקָלְעִים, פּוֹחֲתוֹ, וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:

ומחצרו, כדי שיחזור שם כלי עליו, דבשעת מריקה כריך שיהיה כלי:

רע"ב – (ו) פוחתו – לכלי מתכת אינו טהור מטומאתו בנקב כל שהוא, אלא בנקב גדול. ומיהו, אחר שפחתו, מקיש עליו בקורנס

(ז) אָחַד שִׁבְשֵׁל בּוֹ וְאָחַד שֶׁעֲרָה לְתוֹכוֹ רוֹתֵחַ, אָחַד קְדָשֵׁי קְדָשִׁים וְאָחַד קְדָשִׁים קָלִים, טְעוּנִין מְרִיקָה וְשִׁטְיָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, קְדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּנִין מְרִיקָה וְשִׁטְיָה. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר, אִם בִּשַׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת הַרְגֵּל, יִבְשַׁל בּוֹ (אֵת) כָּל הַרְגֵּל. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים (עַד) זְמַן אֲכִילָהּ, מְרִיקָה וְשִׁטְיָה. מְרִיקָה

חק לישראל – פרשת ויגש יום ה'

במריקת הפוס, וּשְׁטִיפָה בְּשִׁיפַת הַפּוֹס. מְרִיקָה (בַּחֲמִין) וּשְׁטִיפָה בְּצוּגָן. וְהַשְּׂפוּד וְהָאֶסְבָּלָא מִגְעִילָן (בַּחֲמִין):

שאומר מריקה הגעלה בחמין וּשְׁטִיפָה צוּגָן. ויש מי שאומר מריקה וּשְׁטִיפָה שְׂתִיבָה צוּגָן לבחור הגעלה, כדחנן לקמן בסמוך אלף שמריקה כמריקת הכוס וּשְׁטִיפָה כשטויפת הכוס, שזה מבחוץ וזה מבפנים, כלומר שטיפה מבחוץ ומריקה מבפנים. והלכה כדברי האומר מריקה כבחמין וּשְׁטִיפָה צוּגָן: יבשל צו (אחת) כל הרגל – בלח מריקה וּשְׁטִיפָה. ולבסוף ימרוק וישטוף. לפי שכל יום נעשה גיעול לחזירו. דמתוך ששלמים מרובים צרגל, אין בלוע שלהם נעשה נותר, שהרי זמן שלמים לשני ימים, וכי מבשל ביה שלמים האידנא והדר מבשל ביה שלמים למחר משלמים שגשטו ציום המחרה, פולט מה שבלע אחרת ובלוע מן האחרונה, נמצא שאינו צל לדי נותר: וחכמים אומרים עד זמן אכילה – שלא יהיה צין סוף הבשול לתחלת מריקה וּשְׁטִיפָה אלף זמן אכילה בלבד ולא יותר מזה, דכתיב ומורק וּשְׁטִיפָה, וכתיב כל זכר צכהגים יאכל אותה, ולמה סמך הכתוב, לומר לך שממתין זמן אכילה בלבד והדר עבד ליה מריקה וּשְׁטִיפָה צו ציום מיד. והלכה כחכמים: האסכלא – גראדיל"א בלע"ז. והיא עשויה כעין שצכה וּמְלִין עליו כלי: מגעילן – בחמין:

רע"ב – (ז) ואחד שיערה לתוכו רותח – מדכתיב (ויקרא ז) וכלי חרש אשר תבשל בו ישצר, דסמך ישצר אלף צו, ולא כתיב ואם בכלי חרש תבשל ישצר, למדרש אם נבלע צו מכל מקום ישצר: קדשים קלים אינו טעונים מריקה וּשְׁטִיפָה – מודה ר' שמעון דבעו הגעלה צרותחין, שהרי הטעם הבלוע נעשה נותר ופולטו לאחר זמן צהיתר אם לא יגעילנו. ומתורת מריקה וּשְׁטִיפָה הוא דממעט ר' שמעון לקדשים קלים. דמריקה וּשְׁטִיפָה דקדשי קדשים כריך שיהיה צמים ולא ציון ולא צמזוג, ואם בשל צמקת כלי טעון מריקה וּשְׁטִיפָה כל הכלי, ורכיבים מריקה בחמין וּשְׁטִיפָה צוּגָן. ואילו קדשים קלים לר' שמעון מגעילן אפילו ציון ואפילו צמזוג רותחים, דלח קפדינא אלף להגעיל איסור הגבלע, ואין כריך להגעיל אלף מקום הבשול בלבד, ואחר ההגעלה אין כריך שטיפה צוּגָן, דכל הנך גזירת הכתוב נינהו צחטאת וצקדשי קדשים, ואל בקדשים קלים. ואין הלכה כר' שמעון. דדוקא תרומה ממעטינו מכל הני דאמרן, דכתיב יאכל אותה, ותניא, אותה פרט לתרומה שאין לה תורת מריקה וּשְׁטִיפָה כקדשים. אבל קדשים קלים שוין הן לקדשי קדשים לכל תורת מריקה וּשְׁטִיפָה. וצפירוש מריקה וּשְׁטִיפָה נחלקו תנאים צברייתא, יש

(ח) בְּשִׁל בּוֹ קְדָשִׁים וְחֲלִין, או קְדָשִׁי קְדָשִׁים וְקְדָשִׁים קְלִים, אם יש בָּהֶן בְּגוּתָן טַעַם, הָרִי הַקְּלִים נֶאֱכָלִין בַּחֲמִינִין, וְאִינוֹן טְעוּנִין מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה, וְאִינוֹן פּוֹסְלִין בְּמַגֵּעַ. רְקִיק שֶׁנֶּגַע בְּרִיקָה, וְחֲתִיבָה בַּחֲתִיבָה, לֹא כָּל הַרְקִיקִין וְלֹא כָּל הַחֲתִיבוֹת אֲסוּרִין. אִינוֹן אֲסוּר אֶלָּא מִקּוֹם שֶׁבָּלַע:

וּשְׁטִיפָה ואין פוסלים צמגע. ומתניתין ר' שמעון היא דאמר קדשים קלים אין טעונים מריקה וּשְׁטִיפָה, הלכך כשלא נתנו טעם קדשי קדשים צקדשים קלים אין טעונים מריקה וּשְׁטִיפָה: ריקה – פסול שנגע צריק כשר, ובלע הכשר מן הפסול:

רע"ב – (ח) הרי הקלים נאכלים כחמורים ואינו טעונים מריקה – מתניתין חסורי מחסרה והכי קתני, אם יש בהן צנות טעם הרי הקלים נאכלים כחמורים לפנינו מן הקלעים ליום ולילה וטעונים מריקה וּשְׁטִיפָה ופוסלים צמגע. אין בהם צנות טעם אין הקלים נאכלים כחמורים ואין בהן מריקה

חק לישראל – פרשת ויגש יום ה'

גמרא – זבחים דף קט"ו ע"ב

דתניא וגם הכהנים הנגשים אל ה' יתקדשו ר' יהושע בן קרחה אומר זו פרישות בכורות רבי אומר זו פרישות נדב ואביהוא בשלמא למ"ד זו פרישות נדב ואביהוא היינו דכתיב הוא אשר דבר ה' לאמר בקרובי אקדש אלא למ"ד זו פרישות בכורות היכא רמיזא דכתיב ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי אל תקרי בכבודי אלא במכובדיי דבר זה אמר הקב"ה למשה ולא ידעו עד שמתו בני אהרן כיון שמתו בני אהרן אמר לו אהרן אחי לא מתו בניך אלא להקדיש שמו של הקב"ה כיון שידע אהרן שבניו ידועי מקום הן שתק וקבל שכר שנאמר וידום אהרן וכן בדוד הוא אומר דום לה' והתחולל לו אע"פ שמפיל לך חללים חללים את שתוק וכן בשלמה הוא אומר עת לחשות ועת לדבר פעמים ששותק ומקבל שכר על השתיקה פעמים מדבר ומקבל שכר על הדבור והיינו דא"ר חייא בר אבא אמר רבי יוחנן מאי דכתיב נורא אלהים ממקדשך אל תיקרי ממקדשך אלא ממקודשיך בשעה שעושה הקב"ה דין בקדושיו מתיירא ומתעלה ומתהלל:

רש"י על הגמרא

נאמרה לו למשה ביום שנלטווה על מלכת המשכן ורמז לו שביום שישרה שכינתו על הבית יתקדש בכבודו ולא נרמז להבין מה הוא עד שמתו: אלא כדי להתקדש כבודו של מקום עליהם – להודיע שהוא נורא על יראיו ומיודעיו וזהו הוא אשר דבר אליו ביום שנלטויהי על המשכן ונקדש בכבודי באתם הנכבדים וקרובים לי אקדש: שנאמר וידום אהרן – הרי ששתק וקבל השכר מפרש צ"ר שמתוך כך זכה ונתייחד אליו הדיבור שנאמר אחרי אותו ענין פרשת שחוי יין ולא הזכר באתו דיבור משה אלא אהרן: נורא אלהים ממקדשך – אלהים זו מדת הדין אימתי הוא נורא ע"י שהוא עושה דין במקודשיו:

זו פרישת בכורות – הזהיר את הבכורות להפריש מן ההכ: זו פרישת נדב ואביהוא – כלומר לא נקראו בכורות כהנים אלא מי הן הכהנים הנגשים שהזזהו כאן לפרוש מן ההכ זה נדב ואביהוא שנעשו צסיני כהנים והן הכהנים הנגשים אל ה' להקריב קרבנות: היינו דכתיב – כשמתו נדב ואביהוא אשר דבר וגו' כדקאמר צסיני (שמות יט) פן יפרוץ בהם ה' וכיון שלא נזהרו לפרוש מן ההיכל בהקמת המשכן פרץ בהם: אלא למ"ד זו פרישת בכורות היכא רמיזא – ה"ג ולא גרסי' פרישת נדב ואביהוא היכא רמיזא מיתת נדב ואביהוא היכא רמזה למשה קודם לכן דקאמר הוא אשר דבר: ונקדש בכבודי –

זוהר – ויגש דף רי"א ע"ב

תָּא חַוִּי, מַה פְּתִיב, וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרֻעָה, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פְּרֻעָה אֶף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ בְּרִזָּא אוֹחְרָא, סְמֵךְ דְּקָא סְמִכִינָן בְּעֵלְמָא:

חק לישראל – פרשת ויגש יום ה'

אָבֵל תָּא חֲזִי, (שיר השירים א) לְסוֹסְתֵי בְּרַכְבֵּי פְרָעָה דְּמִיתִיךְ רַעֲיָתִי, תָּא חֲזִי, אֵית רְתִיכִין לְשִׁמְאֵלָא בְּרִזָּא דְּסִטְרָא אַחְרָא, וְאֵית רְתִיכִין לִימִינָא בְּרִזָּא דְּלַעֲיֵלָא דְּקְדוּשָׁה, וְאֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין. אֵלִין דְּרַחֲמֵי וְאֵלִין דְּדִינָא:

וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבֵד דִּינָא בְּמַצְרָאֵי, כָּל דִּינָא דְּעֵבִיד, כְּהוּא גְּוֹנָא דְּאִינוּן רְתִיכִין מְמִשׁ, וְכְּגֹוֹנָא דִּילִיָּה דְּהוּא סִטְרָא מְמִשׁ. מַה הוּא סִטְרָא (ממשי) קְטִיל וְאַפִּיק נְשָׁמָתִין, אוּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד כְּהוּא גְּוֹנָא מְמִשׁ. דְּכְתִיב, (שמות יג) וַיַּהַרְג ה' כָּל בְּכוֹר, וְכֵן כָּלָא בְּמַצְרַיִם, כְּהוּא גְּוֹנָא מְמִשׁ. וּבְגִין כֶּךָ דְּמִיתִיךְ רַעֲיָתִי, כְּגֹוֹנָא דִּילָהּ מְמִשׁ לְקַטְלָא. דְּכְתִיב, כִּי אָנִי ה' אָנִי הוּא וְלֹא אַחֵר. וְלִזְמַנָּא דְּאֵתִי מַה כְּתִיב, (ישעיה סג) מִי זֶה כָּא מְאָדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּעָרָה וְגו':

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גּוֹשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָּהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד. וַיֵּאָחֲזוּ בָּהּ, אַחְסַנְתָּ עַל־מִין. וַיֵּאָחֲזוּ בָּהּ, דְּהָא לְהוֹן אַתְּחִזִּי, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ. (ד"א ל"ג אמר רבי יוסי) וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד, וְדָא, דְּהָא צַעֲרָא לָא שְׂרָאת בְּהוּ, וְקִימֵי בְּתַפְנוּקֵי עַלְמָא, וּבְגִין כֶּךָ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד. בְּרוּךְ יי לעולם אָמֵן וְאָמֵן:

הלכה – הרמב"ם הלכות תשובה פרק ב'

(ג) כל המתודה בדברים ולא גמר בלבו לעזוב הרי זה דומה לטובל ושרץ בידו שאין הטבילה מועלת לו עד שישליך השרץ וכן הוא אומר ומודה ועוזב ירוחם וצריך לפרוט את החטא שנאמר אנא חטא העם הזה חטאה גדולה ויעשו להם אלהי זהב:

(ד) מדרכי התשובה להיות השב צועק תמיד לפני השם בבכי ובתחנונים ועושה צדקה כפי כחו ומתרחק הרבה מן הדבר שחטא בו ומשנה שמו כלומר אני אחר ואיני אותו האיש שעשה אותן המעשים ומשנה מעשיו כולן לטובה ולדרך ישרה וגולה ממקומו שגלות מכפרת עון מפני שגורמת לו להכנע ולהיות עניו ושפל רוח:

(ה) ושבח גדול לשב שיתודה ברבים ויודיע פשעיו להם ומגלה עבירות שבינו לבין חבירו לאחרים ואומר להם אמנם חטאתי לפלוני ועשיתי לו כך וכך והריני היום שב ומתנחם וכל המתגאה ואינו מודיע אלא מכסה פשעיו אין תשובתו גמורה שנאמר מכסה פשעיו לא יצלח: